

**Matheidesz Mária Minőségi Díj
Nyelvtanári Pályázat
2019.**

Gulya Nikoletta
Kelenvölgyi Általános Iskola

A projekt áttekintése

Korosztály: 13-14 évesek

Évfolyam: 8. évfolyam angol nyelvi csoport

Tantárgyak: Angol (heti 4 óra)

Szint: középhaladó

Téma: New York sürgősségi készenléti terv-részleteinek kritikai elemzése a 2011-es Irene Hurrikán által okozott események kapcsán a fogyatékossgal élő személyek szemszögéből.

Időtartam: 14 tanóra (45 perc)

Pedagógiai célok:

- evidenciaalapú ismeretközlés
- méltányossági kifejezések megismerése
- tanulók kritikai gondolkodásának fejlesztése
- reális élethelyzetből adódó esettanulmány megvalósítása
- célnyelvi kompetenciák fejlesztése
- szókincsfejlesztés
- tudatos nyelvhasználat megalapozása
- problémamegoldó képesség fejlesztése
- logikai gondolkodás (ok-okozati összefüggések) fejlesztése
- fogyatékossgal élő emberekkel kapcsolatos szemléletformálás
- társadalmi felelősségvállalás fontosságának felismertetése
- élményszerű tanulás megvalósítása

Mellékletek:

- A forráselemzéshez használt videók és egyéb online felületek URL címe
- A projekt produktumai
- Méltányossági kifejezések táblázata
- Angol nyelvű projekterv

The Curious Case of Accessibility-

Az akadálymentesítettség kérdése egy esettanulmányon keresztül

*„Ha egy évre tervezel, ültess rizst,
Ha tíz évre, akkor ültess fákat,
Ha a következő generációknak tervezel,
tanítsd az embereket.”
-Kínai közmondás*

A fogyatékoság témakörével az angol nyelv kapcsán kezdtem el komolyabban foglalkozni, amikor egy finnországi ösztöndíj elnyerését követően egy finn integráló iskolába kerültem, ahol fogyatékosággal élő gyermekeket is tanítottam angol nyelven. A fogyatékosággal élő gyerekekkel eltöltött fél év ráébresztett arra, hogy az egyetlen út a sztereotípiák, félelmek, téves nézetek leépítésére, átkonstruálására a megismerés. Hazatérve elhatároztam, hogy pedagógusi munkámban nagy figyelmet fogok fordítani arra, hogy a tanulók lehetőséget kapjanak önmaguk és mások megismerésére. Ezt a feladatot azóta is fontosnak tartom.

Angoltanárként rengeteg lehetőségem adódik arra, hogy a tanulókkal beszélgetéseket kezdeményezzek, számukra érdekes és értékes témákat dolgozzunk fel különböző módszerekkel. Jelen pályázatra benyújtott munkám célja az volt, hogy egy megtörtént eseménysorozat irányított szempontrendszer alapján történő feldolgozásával lehetőséget teremtsék arra, hogy a tanulók egy olyan szemszögből kezdjék el kritikusán szemlélni a világot, amelyben helyet kap az emberi sokszínűség, a társadalmi felelősségvállalás, a fogyatékosággal élő ember és értelmet nyer az akadálymentesítés szükségessége.

A megvalósítás az angol tanórák keretein belül történt, átlagosan heti 1, vagy 2 angolórát szenteltünk a témának. Fontosnak tartottam, hogy a téma teljes mértékben a tananyagba épüljön, érintse és fejlessze az összes nyelvi kompetenciát, gyakoroltassa az aktuális tananyag nyelvtani formuláit és növelje a tanulók nyelvi tudatosságát. Szándékosan hagytam időt az egyes tanórákon megélt élmények feldolgozására, hiszen nemcsak a nyelvi tudás elmélyítése, hanem a sztereotípiákkal kapcsolatban felmerült kérdések és kétségek feldolgozása is időt igényel. Céлом volt továbbá a tanulók történetbe való teljes bevonódása, hogy szinte a „bőrükön érezzék” a kialakult helyzetek fontosságát, elgondolkodjanak a történeteken és megtalálják a lehetséges megoldásokat. Így ezeken az órákon nem is tanulók voltak, hanem nyomozók, bírók, sajtóriporterek, tervezők, érdekképviselői szervek vezetői, ezáltal az angol nyelvhasználat kényszerből szükségletté változott, hiszen az összes forrás és feladat kizárólag ezen a nyelven volt elérhető számukra. A valódi élethelyzetek nem voltak tankönyvszagúak, feldolgozásuk bevonódást igényelt, a riportok készítése, a helyzetjelentés megírása, a csoportokban való közös gondolkodás, problémamegoldás a kötelezőt érdekessé, izgalmassá tette.

1. Az esettanulmány a projekt magja

Tanóráimon elsősorban annak felismertetésére helyezek hangsúlyt, hogy a társadalom mennyiben és miben felelős a fogyatékoság, mint fogalom létezéséért. Ez a felfogásmód egy olyan keretet ad, illetve olyan lehetőségeket biztosít a téma feldolgozására, amelyeken keresztül a tanulónak lehetősége nyílik arra, hogy kritikusán szemléljék a körülöttük lévő világot a fogyatékoság, az akadálymentesség és a társadalmi felelősségvállalás triangulum tükrében. Nem elégszem meg azonban azzal, hogy „frontális” technikával közöljem velük a saját véleményemet ebben a kérdésben, majd pedig elvárjam tőlük, hogy ezt elfogadják. Fontosnak tartom, hogy a

gyerekek reális élethelyzetek kihívásait feldolgozva és erre reflektálva alakítsák ki az adott témához történő saját hozzáállásukat. Az esettanulmány, melynek megvalósulása során a tanulóknak New York város sürgősségi készenléti tervének a fogyatékossgal élő embereket érintő erősségeit és gyengeségeit kellett elemeznie az Irene hurrikán pusztításának idején, rendkívül alkalmasnak bizonyult ezeknek a céloknak a megvalósítására.

2. Előkészítő szakasz (4 tanóra): a társadalmi felelősségvállalás fontosságának megismerése

2.1. Beszéljünk a fogyatékossgáról

Az első tanóra célja elsősorban az volt, hogy „jégtörőként” mindenki mesélhessen saját élményeiről, amelyek a fogyatékossgal élő emberekkel kapcsolatosak. Mesekörrel (Story circle) kezdtünk, amelyben a tanulók mondatról-mondatra egy közös történetet építettek fel. A kezdőmondat a következő volt: „*Volt egyszer két barát. Az egyik kerekesszékekben ülő röplabdajátékos, a másik egy focista volt.*” A történet befejezése után tisztáztunk néhány alapvető fogyatékossgal kapcsolatos fogalmat és kifejezést, (ld. Melléklet 5.5.) majd kötetlenül beszélgettünk a témáról.

2.2. A fogyatékossgal élők perspektívája

Az második tanórán Ted Talks videókat (illetve ezek részleteit) tekintettük meg, amelyekben fogyatékossgal élő emberek beszélnek arról, hogy fogyatékossguk eredendően nem a fizikai vagy értelmi képességek hiányából adódik, hanem azoknak a környezeti és szociális akadályoknak a következménye, amelyek megakadályozzák a fogyatékosok társadalmi részvételét. A videók elemzésének célja annak a felismertetése volt, hogy mennyire fontos a társadalomban lévő akadályok elbontása, a tradicionálisan kirekesztő struktúrák megváltoztatása, amelynek fontos részét képezi az akadálymentesítés.

A videók kiválasztásánál fontos szempont volt, hogy a fogyatékossgal élő emberek saját magukról beszéljenek, így a fogyatékossgal élők nézőpontja elérhetővé vált a tanulók számára. A fogyatékossgal élő emberek narratívái lehetővé tették számukra, hogy az ő szemszögükből szemlélhessék a világot ahelyett, hogy nekik kellett volna elképzelniük egy számukra idegennek tűnő helyzetet. Ezáltal a problémák felismerése, átélése is egyszerűbbé vált számukra.

A videókkal kapcsolatos feladat az volt, hogy a tanulóknak össze kellett gyűjtenie azokra a korlátokra utaló kifejezéseket, amelyek a fogyatékossgal élő embereknek a legnagyobb akadályt jelenti az életükben (ld. Melléklet 5.3./A). Az óra végén arról beszélgettünk, hogy a hétköznapi életünkből, környezetünkből milyen hasonló példákat tudnánk felsorolni. Majd a gyerekek annak is hangot adtak, hogy a videóban szereplő fogyatékossgal élő embereknek milyen fejlett a problémamegoldó képességük és milyen kreatív megoldásokat lehet találni egy-egy probléma áthidalására. A megtekintett videók linkjeit a melléklet tartalmazza.

2.3. Társadalmi felelősségvállalás: passzív problémák, aktív megoldások

A harmadik tanórán vizualizálni szerettem volna az előző óra tapasztalatait, hogy a tanulók meglássák az ok-okozati összefüggéseket az akadálymentesség-hiánya kérdésben. Ezért arra kértem őket, hogy készítsenek problémafát, amelynek gyökerét az okok, törzsét a probléma (a részvételben való akadályozottság), a lombkoronáját pedig a következmények alkották. (ld. Melléklet 5.3./C). A problémafáról passzív mondatokban kellett beszélniük (Passive Voice) ezzel is hangsúlyozva a fogyatékossgal élő emberek tehetetlenségét (és persze gyakorolva a nyelvtant).

A negyedik tanórán a tanulók feladata az volt, hogy készítsenek egy szófelhőt, amelyben a felmerült probléma ellensúlyozására szolgáló megoldásokat, lehetőségeket gyűjtötték össze így egyfajta ötletbörzének bizonyult (ld. Melléklet 5.3./B). Ezután a tanulóknak aktív mondatokat kellett alkotniuk az összegyűjtött szavakkal, melyekben a modális igék használatára és a feltételes mondatok

gyakorlására fókuszáltunk és a szerkezettel is hangsúlyoztuk a helyzet feltételeességének, illetve aktivitásának fontosságát. Így az előző passzív mondatokhoz képest a fogyatékossgal élő emberek aktív személyként szerepeltek a mondatokban, kiemelve ezáltal a fogyatékossgal élő emberek passzív, illetve aktív helyzetét az egyes helyzetekben.

3. Az esettanulmány (10 tanóra): New York sürgősségi készenléti tervének és a vészhelyzettel kapcsolatos tájékoztatásnak illetve intézkedéseknek kritikai szempontú elemzése- 14 éves szemmel

Miután megtettük az előkészületeit a társadalmi felelősségvállalás szempontú feldolgozásnak, nekiláttunk a projekt fő részét képező esettanulmány résznek.

Az esettanulmányhoz kapcsolódó videók és szövegrészek egy része az Irene és a Sandy hurrikánok New Yorkba érkezése előtti felhívásokat, előkészületeket, az érintett helyek kiürítésével kapcsolatos információk terjesztését, a menedékhelyek térképét, a menedékhelyekre való eljutás lehetőségeit mutatták be. A másik részük a hurrikánokat követő újságcikk részek voltak, amelyek arról számoltak be, hogy számos new yorki fogyatékossgal élő emberkülönböző akadályok miatt nem tudott eljutni a menedékhelyekre, illetve olyan is volt, aki eljutott, de mivel az nem volt akadálymentesítve, nem tudott oda bejutni.

3.1. Sandy, a hurrikán bemutatkozik

Egy dokumentumfilm egyes részleteit tekintettük meg a Sandy hurrikán érkezéséről, pusztításáról.

<https://www.youtube.com/watch?v=1UcYSFGiKOc>

Magyarországon eddig ismeretlen az ilyen volumenű vészhelyzet, így a tanulókat meg kellett ismertetni a részletekkel, rá kellett őket hangolni azokra a körülményekre, amelyek között az esettanulmány eseményei megtörténtek.

A gyerekek teljesen belefeledkeztek a filmnézésbe. Az óra végén maradt idő egy kis kötetlen beszélgetésre is. Még szünetben is ott maradtak egy páran.

„Nem gondoltuk volna, hogy ez ilyen kemény”.– szólt az összegzés.

3.2. A New York City sürgősségi készenléti tervének és az ezzel kapcsolatos információközlés vizsgálata

Miután a tanulókkal megismertük egy hurrikán érkezésének körülményeit, készen álltunk arra, hogy átgondoljuk és tényszerűen megvizsgáljuk azt, hogy New York 2011-ben, illetve 2012-ben felkészült-e a hurrikán fogadására egy olyan vészhelyzeti tervvel, amely minden lakos számára elérhető és megfelelő. Annak érdekében, hogy erre a kérdésre választ tudjunk adni megvizsgáltuk és értékeltük a hurrikánok érkezése előtt készült videók tartalmát, a felhívásokat, a térképeket, az evakuálási tervet, illetve a hurrikánok pusztítása utáni időszakban fogyatékossgal élő emberekkel és képviselői szerveikkel készült interjúkat minél több oldalról, az akadálymentesítettség és elérhetőség szempontjai szerint. (A forráslistát lásd a mellékletben). A tanulók a megadott forrásokat 4 különálló (4 fős) csoportban elemezték és mindegyik csoport eltérő fókusszal dolgozott.

1. csoport: Épületek
2. csoport: Közlekedési lehetőségek
3. csoport: Menedékhelyek
4. csoport: Kommunikáció

A források vizsgálatával összegyűjtött információkhoz a következő feladatcsoportok kapcsolódtak:

A, Helyzetjelentés (3 tanóra)

Az esettanulmányhoz kapcsolódó első két tanórán a tanulók feladata az volt, hogy össze kellett gyűjteniük a vészhelyzetek során alkalmazott new yorki kommunikációs stratégiák erősségeit és hiányosságait, az épületekkel kapcsolatos problémákat, a menedékhelyek elérhetőségével, felszereltségével illetve a közlekedési lehetőségekkel kapcsolatos gondokat a fogyatékossgal élő emberek szempontjait figyelembe véve.

A harmadik tanórán erről közösen alkottak egy *White Paper* formátumú tömör, tényszerű, hiteles jelentést. (melléklet 5.3./D)

B, Gondolattérkép: javaslatok a problémák megoldására (2 tanóra)

Ennek a feldolgozási szakasznak az volt a célja, hogy az előzően feltárt hiányosságokkal kapcsolatban elkészüljön egy szóbeli javaslat, amely a new yorki sürgősségi készenléti terv módosítására vagy kiegészítésére vonatkozik. A tanulóknak át kellett gondolniuk, hogy a feltárt problémákra milyen lehetséges megoldások alkalmazhatók és erről gondolattérképet kellett készíteniük (ld. Melléklet 5.3./F).

A második tanóra kommunikációval kezdődött. A csoportok tagjai „összekeveredtek” úgy, hogy az új csoportokat a régi csoportok egy-egy tagja alkotta (Tehát egy-egy ember az 1.2.3.4-es csoportból-mozaik módszer). Feladatuk az volt, hogy helyezkedjenek el 1-1- gondolattérképnél és beszéljenek róla 3-5 percben (a csoportból az az ember, aki részt vett az aktuális térkép elkészítésében). Az 5 perc letelte után forgószínpad szerűen mentek a következő gondolattérképhez és a készítésében részt vevők beszéltek róla. Így az össze résztvevőnek lehetősége volt arra, hogy beszéljen a lehetséges megoldásokról, és a csoport összes tagjához eljutottak az információk. A javaslattételben is nagyon jól sikerült beépíteni a modális igék gyakorlását, mint aktualis idegennyelvi tananyagot.

C, Disszemináció (2 tanóra)

Ebben a feldolgozási szakaszban ismét új csoportokat alkottunk biztosítva azt, hogy ne legyenek homogén csoportok, illetve a projekt során mindenki lehetőséget kapjon a közös munkára, gondolkodásra. A tanulók feladata az volt, hogy szórólapot készítsenek a fogyatékossgal élő emberek számára amivel segítsék őket, hogy minél több használható információhoz jussanak egy esetleges vészhelyzet esetén. Itt az eddig feltárt és tudatosult akadályokat és megoldásokat új szemszögből kellett vizsgálni: Mi kell ahhoz, hogy az információk megfelelő módon, formában eljussanak? Tehát a hozzáférés itt már a tervezés szakaszában szóba került. A szórólapok természetesen akadálymentes formában készültek, képeket, rövid információkat tartalmaztak. Volt olyan csoport, aki még a papír vízállóságát is fontosnak tartotta. (Ld. Melléklet 5.3./E)

E, Interjúk (2 tanóra)

A témához való kapcsolódás ebben a szakaszban még tovább mélyíthető volt azáltal, hogy a tanulóknak párokban kellett interjút készíteniük a hurrikán „aktív szakasza” alatt történt eseményekről. Az interjú alanya egy általuk, a forráselemzés időszakában megismert fogyatékossgal élő személy volt, akivel az egyik tanuló azonosul (E/1 narratíva). A tanuló párok közösen megbeszélték az interjú fontos pontjait, amely azokat a konkrét, a vészhelyzetben megélt sajátos tapasztalatokat tartalmazta amelyeket az interjú alanya az akadálymentesítés hiányának következtében tapasztalt meg. Az interjúról vázlatot készítettek.

Az utolsó tanórán a párok előadták a párbeszédüket, majd a tanulókkal közösen értékeltük a projektet. A projekt tanulsága, a tanulók számára közvetített üzenetek a mellékletben olvashatók.

(ld. Melléklet 5.3./G)

4. Összegzés, kitekintés

A fogyatékoság témájának pontszerű, kötelező jellegű megjelenése a tanórákon gyakran a fogyatékosággal élő emberek társadalmi alárendelt szerepét erősíti azáltal, ha érintőlegesen, a témát „kipipálva” egy rövid alkalommal foglalkozunk vele. A tananyagba építve, a fogyatékosággal élő emberek perspektíváját megmutatva azonban olyan felismerésekhez juttathatja a tanulót, amely során a társadalmi felelősségvállalás szükségessége saját élmények megélésén keresztül tudatosan válik gondolkodása részévé. Ez a szemléletmód pedig képessé teszi arra, hogy megszerzett tudását, ismereteit a későbbiekben más, inkluzív gondolkodást igénylő helyzetekben is használja. A projekt lezárását követően szinte azonnal felmerültek a tanulóknál azok az esetek, helyzetek, amelyek közvetlen környezetünkben szintén vizsgálatot igényelnének (pl. budapesti tömegközlekedés, akadálymentesített iskolák, szórakozóhelyek, közintézmények stb). Számtalan esettanulmány készíthető ebben a témában, csak nyitott szemmel kell járnunk a nagyvilágban.

Remélem, hogy az eltelt két hónap felismerései, tanulságai emlékezetesek maradnak a gyerekek számára. Felnőve pedig olyan társadalmi helyzetek kialakítására fognak törekedni, amelyekben a fogyatékosággal élő emberek elfogadásra, befogadásra találnak, és amelyekben megvalósulhat a teljes akadálymentesítettség.

Budapest, 2019. 03.18.

Gulya Nikoletta

5. Mellékletek

5.1. Az előkészítő szakaszban megtekintett Ted Talks videók linkje:

<https://www.youtube.com/watch?v=4WIP1VgPnco>

<https://www.youtube.com/watch?v=36m1o-tM05g>

https://www.youtube.com/watch?v=pLBw9nYI_Ks

5.2. a, Az esttanulmányhoz tartozó online források listája:

<https://dralegal.org/press/federal-judge-rules-new-york-citys-inadequate-disaster-plans-discriminate-against-hundreds-of-thousands-of-new-yorkers-with-disabilities/>

<https://www.bbc.com/news/av/world-us-canada-14700526/new-york-city-hit-by-tropical-storm-irene>

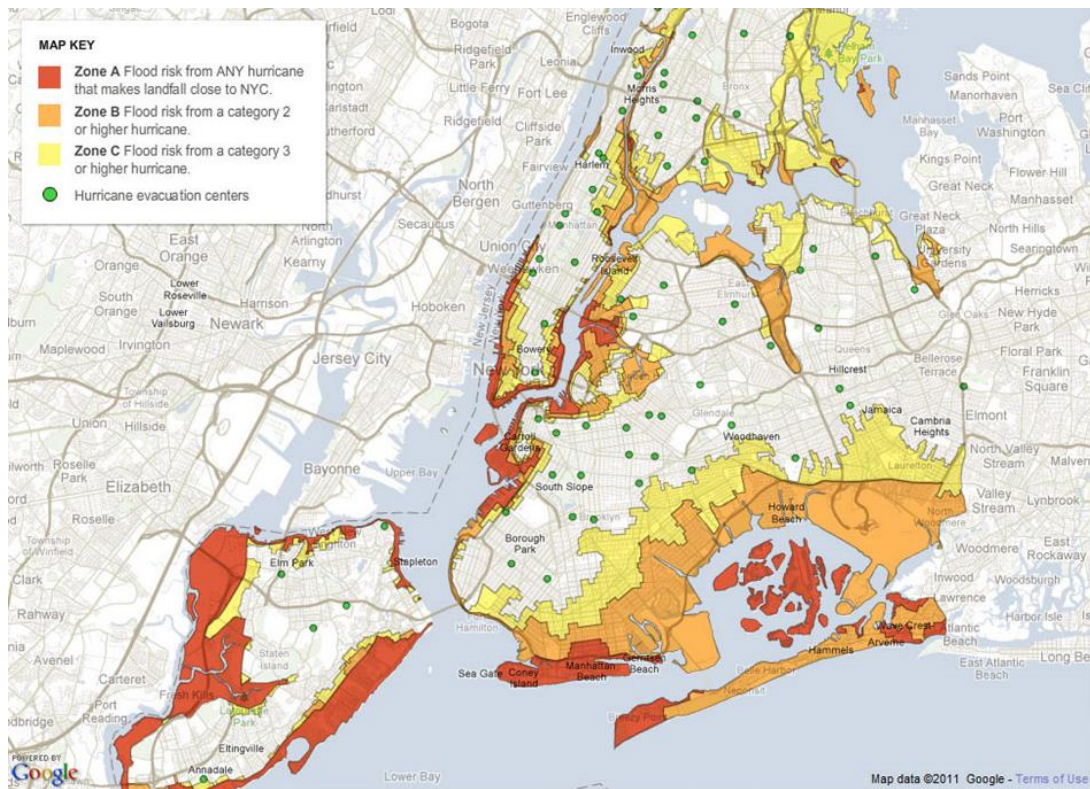
<https://www1.nyc.gov/site/em/ready/disabilities-access-functional-needs.page>

<https://www1.nyc.gov/assets/em/html/know-your-zone/knowyourzone.html>

<https://www.bbc.com/news/av/world-us-canada-14702783/new-york-escapes-full-force-of-irene>

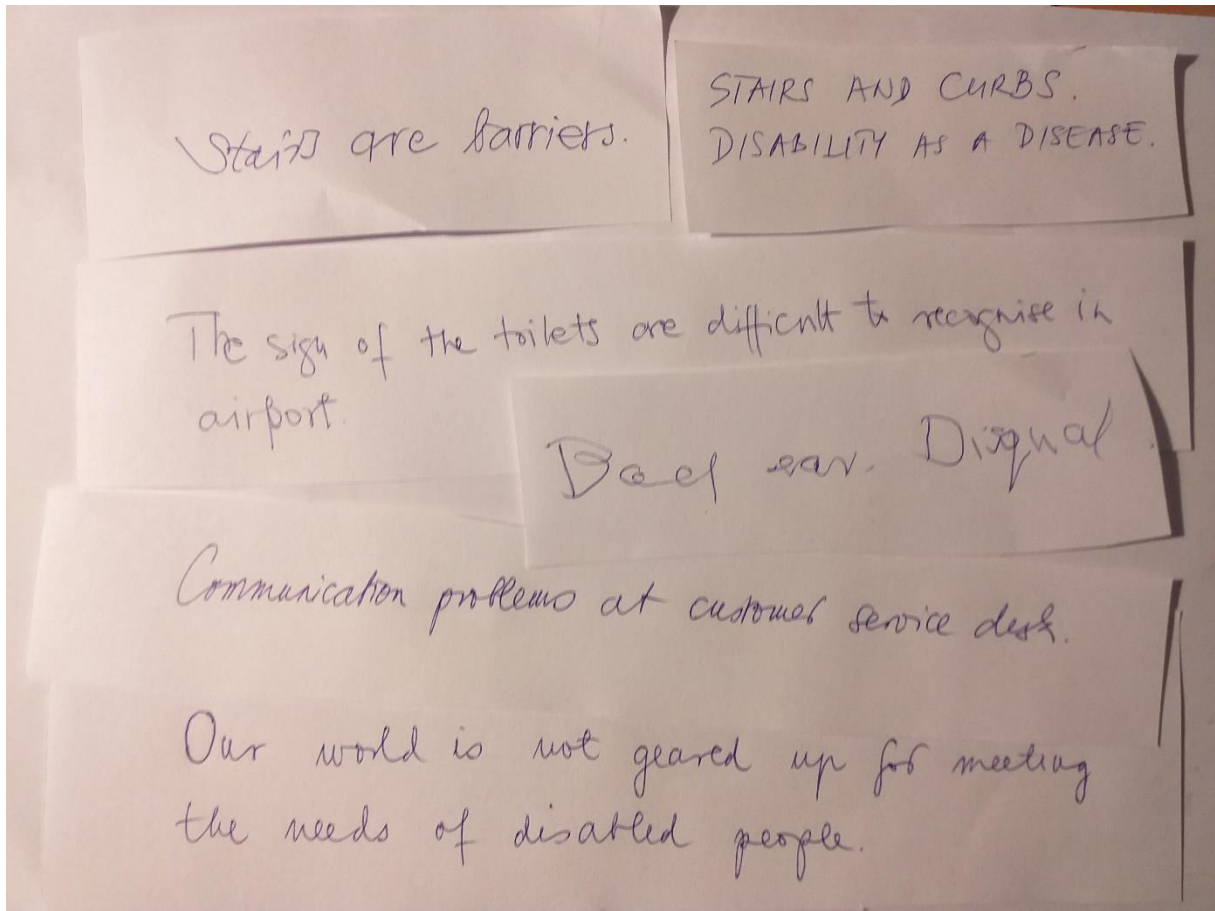
b, Az esttanulmányhoz tartozó offline forrás

New York City evakuálási térképe

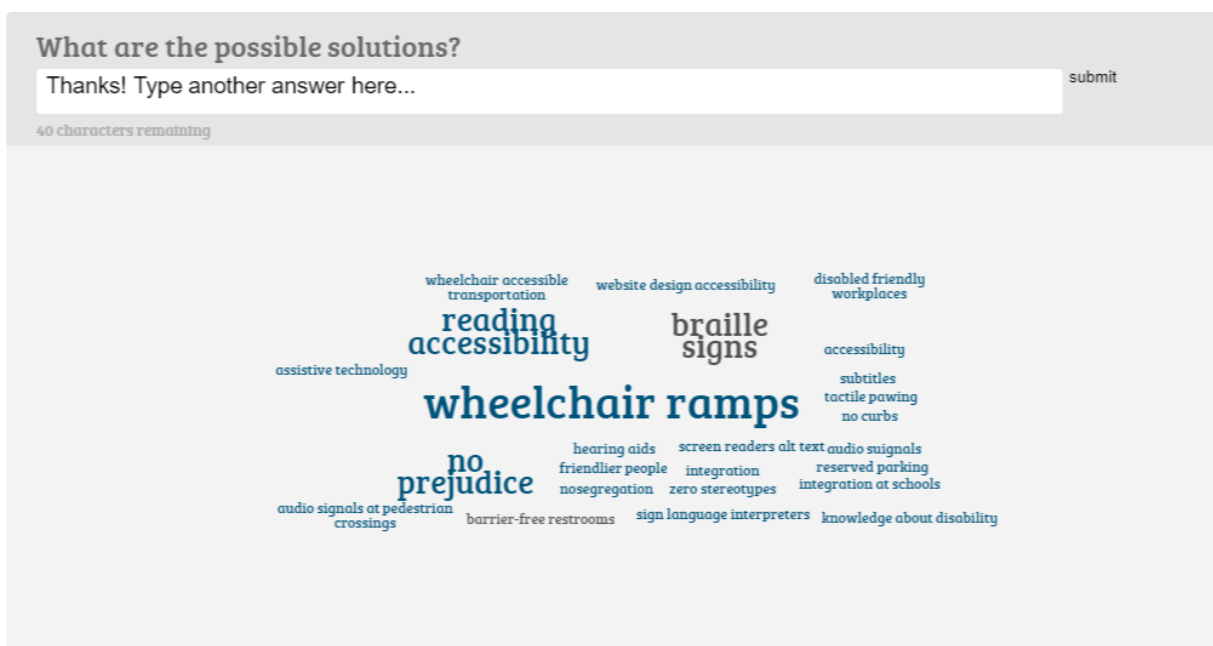

5.3. A projekt során készült termékek, amelyek offline formában (is) megtekinthetők

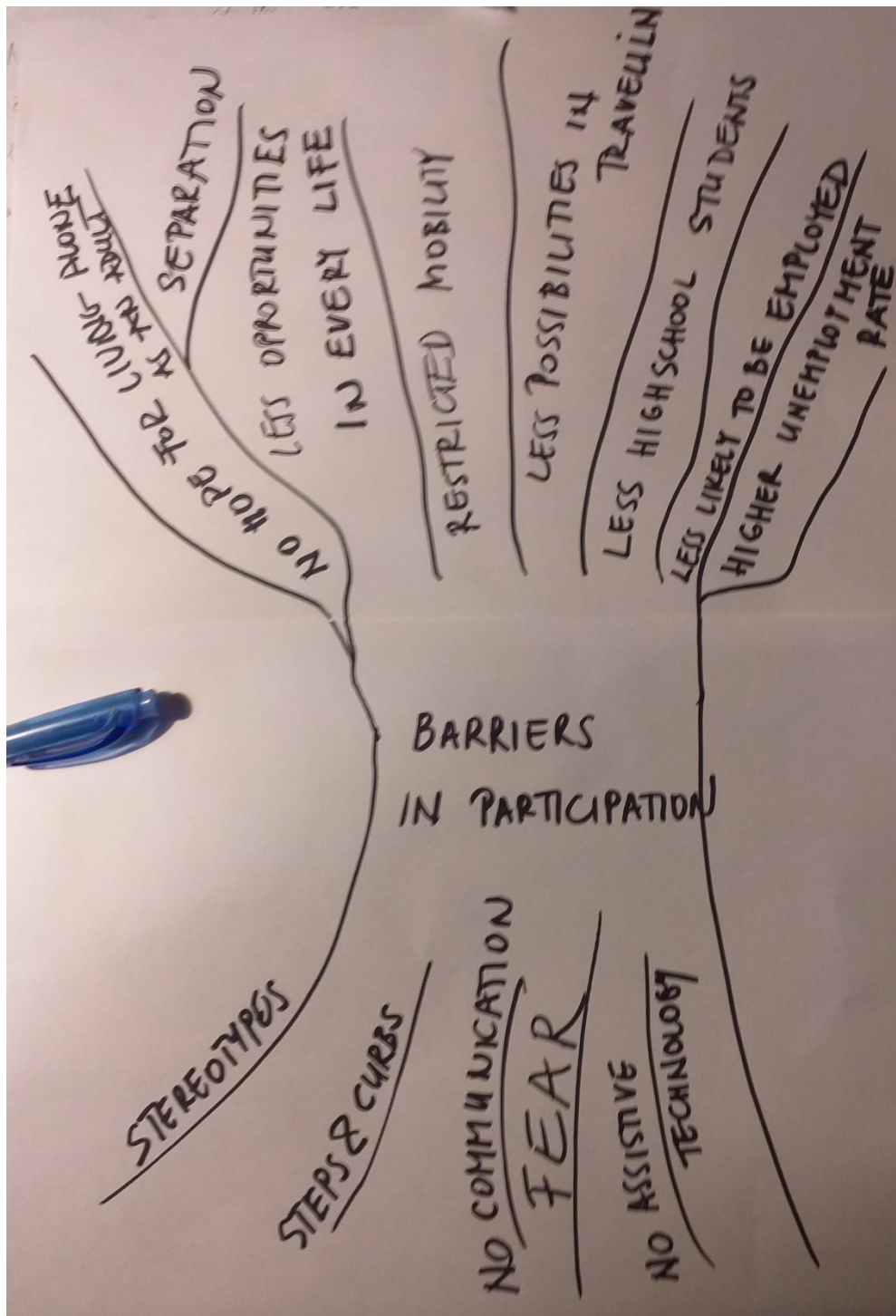
A, A fogyatékosággal élő emberek videofelvételeiből összegyűjtött „akadályok” egy része:

B, Szófelhő (a lehetséges megoldásokról)

C, Problémafa (a feltárt problémák gyökereinek, következményeinek vizualizálása)

D, A források kritikai elemzése során készült helyzetjelentés

Shortcomings of the New York City's evacuation plan

This paper reports about the barriers of New York City's evacuation plans from the point of view of people with disability. The paper highlights facts on how people with disability were unable to use the services.

According to New York City there are 889,219 individuals with disabilities, making up 11% of the city's population. These people face unique challenges in responding to emergencies. In August 2011 when Hurricane Irene hit New York City there was not appropriate evacuation plan for these people.

1. Buildings

New York is a vertical, not a horizontal city as the it has thousands of multi-story buildings. Evacuation from these buildings is more challenging for people with disabilities than for others. Many people with disabilities are not able to navigate stairs independently and have problems during an emergency in which elevators may not be used. Moreover, many of them have some assistive things or animals with them which have to be rescued as well. In addition, the City does not have a proper rescue plan for those people who cannot evacuate on their own, as a 911 operator told that "he did not know what the emergency plans were for people who use wheelchairs".

2. Public transportation

First of all, there is no information about the transportation of people with disabilities during an emergency evacuation in the Coastal Storm Evacuation Plan. In addition, during the evacuation mainly school buses were used for evacuating residents and they had no lifts or seating areas for people with mobility disabilities.

Moreover, Mayor Bloomberg suggested residents use taxicabs or walk, after the subways and buses stopped running. Only 1.8% of the taxicabs are accessible for people with disabilities. In addition, in the heavy storm it was hard to walk even for those who are able-bodied, and it was even more difficult for people with disability.

911 operators were not prepared to send paratransit, or ambulance for people with disability.

3. Shelters

The evacuation map did not display which shelter is accessible for people with disabilities. As the case of Tania Morales shows it is very embarrassing and dangerous, especially when in an emergency, if a person with disability is forced to return home from the entrance of a certain evacuation shelter, because it is inaccessible for her. Moreover it is even worse if she could not enter to the shelter because the wheelchair ramp is blocked by a locked gate.

In addition, it is not enough if people with disability are able to get in these evacuation shelters, it is also important to have an accessible bathroom and toilet which meet their needs.

The map did not show these places either. Shelters, which have elevators to transport the people with wheelchairs also can be functioned when there is no electricity. Most of the shelters were not equipped even with a single wheelchair ramp, and the absence of Braille and visual cues were well-marked.

4. Communication

People with disabilities have various communication need – Braille or oral communication for people with visual impairments, and visual communication or translation into American Sign Language for those people who are deaf. There were many communication failures during the preparation before the storm. As we were watching the videos we were recognizing, that there were no subtitles or translation in American Sign Language when important facts were announced. Most of the times the subtitles were not properly see on the screen and there were cases when the sign language

interpreter was not seen correctly. The evacuation map and the fliers were not available for people who are blind. Furthermore, the City's online evacuation zone map could not be read by a screen reader for people with disabilities.

In summarising the City has to make important changes in the Evacuation Plan to make it accessible for people with disability. Moreover, the places where people with disability live have to be investigated to be able to help them in time.

E, Szórolap

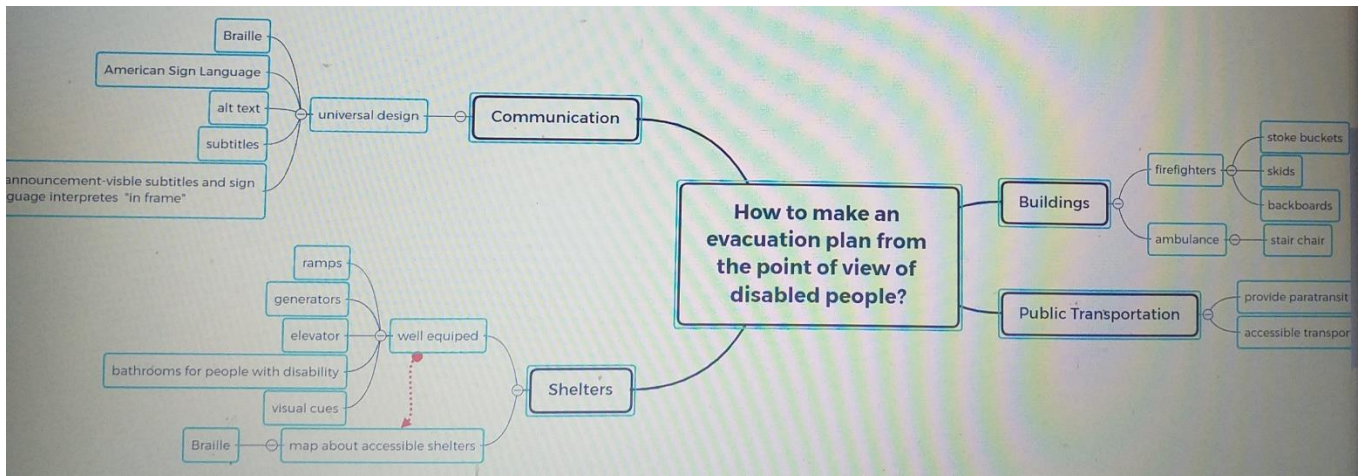
WHAT TO DO IN THE CASE OF EMERGENCY?

- **STAY COOL**
- **ASK FOR HELP (911 OPERATORS HAVE BEEN ALREADY INFORMED ABOUT THE OPPORTUNITIES FOR PEOPLE WITH DISABILITY)**
- **CALL FOR PARATRANSIT**
- **FIND THE NEAREST ACCESIBLE SHELTER (CHECK IT ON THE WEB MAP-WHICH IS NOW AVAILABLE FOR EVERYBODY)**
- **BRING FOOD, WATER AND BLANKET**

Providing Equal Access

Braille CC

F, Gondolattérkép

G, Mit üzent számodra a projekt?

5.4. Csoportmunka- esetfeldolgozás(a fénykép a tanulók személyiségi jogainak figyelembe vételével készült ☺)

5.5. Méltányossági kifejezések gyűjteménye

DISABILITY TERMINOLOGY CHART

When referring to people with disabilities, choose words that reflect dignity and respect. Use language that describes the person's disability without defining the individual as his or her disability. The following are just some examples.

INAPPROPRIATE	APPROPRIATE
The disabled, the handicapped	People with disabilities, the disability community
Crippled, suffers from, afflicted with, stricken with, victim of, invalid	Has a disability, is a person with a disability
Normal person, healthy, whole	People without disabilities, able-bodied, person who is able to walk, person who can see, etc.
The blind, the deaf	Person who is blind, person who is deaf or hard of hearing
Wheelchair bound, confined or restricted to a wheelchair	Person who uses a wheelchair, wheelchair user
Handicap parking	Accessible parking, parking for people with disabilities
Dumb, mute	Person who cannot speak, has difficulty speaking, uses synthetic speech, is non-vocal, non-verbal
Stutterer, tongue-tied	Person with a speech impairment, who has a speech disability, speech disorder, or communication disability
CP victim, spastic	Person with cerebral palsy
Crippled, lame, deformed	Person with a disability, walks with a cane, uses leg braces
Epileptic	Person with epilepsy, person with seizure disorder
Fit, attack	Seizure, epileptic episode or event
Crazy, maniac, lunatic, insane, nuts, deranged, psycho, demented	People with emotional disorders, mental illness, mental health disability, psychiatric disability
Retard, mentally defective, moron, idiot, slow, imbecile, feeble-minded, Down's person, mongoloid	Person with a developmental disability, person with mental retardation, person with a developmental delay, person with Down syndrome or person who is brain injured, has traumatic brain injury, is brain damaged, with a closed head injury
Slow learner, retarded	Person who has a learning disability
Dwarf, midget	Short stature, little person
Paraplegic, quadriplegic	Person with spinal cord injury, man with paraplegia, woman who is paralyzed
Birth defect	Congenital disability, birth anomaly
A post-polio, suffered from polio	Has had polio, experienced polio
Homebound	Stay-at-home, hard for the person to get out
Senile, demented	Person with Alzheimer's disease, person who has dementia

5.6. A projekt angol nyelvű összefoglalója

The Curious Case of Accessibility –Project Plan

English	Grade 8
Topic	Accessibility
Number of Lessons	14 lessons (45 minutes per lesson)
Learning objectives	
Know	-the appropriate words for people with disability, -evidence-based knowledge about people with disability,
Understand	-the effect of a hurricane -the importance of accessibility in real life situation
Do	-investigate critically the videos, press release documents, and New York City's emergency preparedness plan from the viewpoint of accessibility
Tools for differentiation/Instructional strategies	
Tools for differentiation	-Group work- where the students with different abilities are able to work together -English subtitles for the video texts -Teacher assistance
Instructional strategies	-Case study: to allow students to apply their newly acquired knowledge and skills independently, and to awake their interest and curiosity about the topic of accessibility -Guiding Questions to call students' attention to key details without being prescriptive. -Brainstorming to encourage equal participation by students, and also their creative and logical thinking -Tiered Questions to ask about the students' daily life experience, then project them to their own country and to the whole world. -Independent Study to find solutions to problems independently and acquire and retain knowledge easily
Learning and Teaching Materials	
Videos	1. Narratives of people with disability https://www.youtube.com/watch?v=4WIP1VgPnco https://www.youtube.com/watch?v=36m1o-tM05g

	<p>https://www.youtube.com/watch?v=pLBw9nYI_Ks</p> <p>2. Hurricane Sandy</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=1UcYSFGiKOc</p> <p>3. Announcement before Hurricane Irene arrives</p> <p>here and here</p>
Newspaper articles, websites	<p>DRA news</p> <p>NYC Emergency Management</p> <p>KNOW YOUR ZONE</p>
Classwork	<p>-Disability Terminology Chart</p> <p>-Mind map</p> <p>-Word cloud</p> <p>-Problem tree</p> <p>-Evaluation</p>
Students' work	<p>-White Paper report</p> <p>-Fliers</p> <p>-Interviews</p>